

Πρωτ. _____
Αριθ. _____
Διεκπ. _____

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΟΘ΄, 19 Φεβρουαρίου 2019
Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία
ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

I) Κύρωση του Πρωτοκόλλου υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, II) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2016/343 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016, III) Τροποποίηση του ν. 3251/2004 σε συμμόρφωση με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 κατά το μέρος που τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2009, IV) Εφαρμογή διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, V) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις, VI) Διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος και άλλες διατάξεις

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 16 ΣΤΗ
ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΩΝ**

Άρθρο 1

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ν.δ. 53/1974) που υπογράφηκε στις 2 Μαρτίου 2017 στο Στρασβούργο, το κείμενο του οποίου σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

«Protocol No 16 to the Convention on the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms

Preamble

The member States of the Council of Europe and other High Contracting Parties to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as “the Convention”), signatories hereto,

Having regard to the provisions of the Convention and, in particular, Article 19 establishing the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as “the Court”);

Considering that the extension of the Court’s competence to give advisory opinions will further enhance the interaction between the Court and national authorities and thereby reinforce implementation of the Convention, in accordance with the principle of subsidiarity;

Having regard to Opinion No. 285 (2013) adopted by the Parliamentary Assembly of the Council of Europe on 28 June 2013,

Have agreed as follows:

Article 1

1. Highest courts and tribunals of a High Contracting Party, as specified in accordance with Article 10, may request the Court to give advisory opinions on questions of principle relating to the interpretation or application of the rights and freedoms defined in the Convention or the protocols thereto.
2. The requesting court or tribunal may seek an advisory opinion only in the context of a case pending before it.
3. The requesting court or tribunal shall give reasons for its request and shall provide the relevant legal and factual background of the pending case.

Article 2

1. A panel of five judges of the Grand Chamber shall decide whether to accept the request for an advisory opinion, having regard to Article 1. The panel shall give reasons for any refusal to accept the request.
2. If the panel accepts the request, the Grand Chamber shall deliver the advisory opinion.
3. The panel and the Grand Chamber, as referred to in the preceding paragraphs, shall include *ex officio* the judge elected in respect of the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains. If there is none or if that judge is unable to sit, a person chosen by the President of the Court from a list submitted in advance by that Party shall sit in the capacity of judge.

Article 3

The Council of Europe Commissioner for Human Rights and the High Contracting Party to which the requesting court or tribunal pertains shall have the right to submit written comments and take part in any hearing. The President of the Court may, in the interest of the proper administration of justice, invite any other High Contracting Party or person also to submit written comments or take part in any hearing.

Article 4

1. Reasons shall be given for advisory opinions.
2. If the advisory opinion does not represent, in whole or in part, the unanimous opinion of the judges, any judge shall be entitled to deliver a separate opinion.
3. Advisory opinions shall be communicated to the requesting court or tribunal and to the High Contracting Party to which that court or tribunal pertains.
4. Advisory opinions shall be published.

Article 5

Advisory opinions shall not be binding.

Article 6

As between the High Contracting Parties the provisions of Articles 1 to 5 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention, and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 7

1. This Protocol shall be open for signature by the High Contracting Parties to the Convention, which may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which ten High Contracting Parties to the Convention have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.

2. In respect of any High Contracting Party to the Convention which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.

Article 9

No reservation may be made under Article 57 of the Convention in respect of the provisions of this Protocol.

Article 10

Each High Contracting Party to the Convention shall, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, indicate the courts or tribunals that it designates for the purposes of Article 1, paragraph 1, of this Protocol. This declaration may be modified at any later date and in the same manner.

Article 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and the other High Contracting Parties to the Convention of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Protocol in accordance with Article 8;
- d. any declaration made in accordance with Article 10; and
- e. any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 2nd day of October 2013, in English and French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe and to the other High Contracting Parties to the Convention».

«Πρωτόκολλο υπ' αριθμόν 16 στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών

Προοίμιο

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (εφεξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση»), τα οποία υπογράφουν το παρόν,

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις της Σύμβασης, και, ιδίως, το Άρθρο 19 με το οποίο συστήνεται το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (εφεξής αναφερόμενο ως «το Δικαστήριο»),

Θεωρώντας ότι η επέκταση της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου να εκδίδει γνωμοδοτήσεις θα ενισχύσει περαιτέρω την αλληλεπίδραση μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών αρχών και, με τον τρόπο αυτό, θα ενδυναμώσει την εφαρμογή της Σύμβασης, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας,

Λαμβάνοντας υπόψη τη 285 (2013) Γνωμοδότηση που υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 28 Ιουνίου 2013,

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

1. Τα ανώτατα δικαστήρια ενός Υψηλού Συμβαλλόμενου Κράτους Μέρους, όπως καθορίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 10, μπορούν να ζητήσουν από το Δικαστήριο να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής που σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στη Σύμβαση ή στα Πρωτόκολλα αυτής.

2. Το αιτούν δικαστήριο μπορεί να ζητήσει γνωμοδότηση μόνο στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν του.

3. Το αιτούν δικαστήριο αιτιολογεί το αίτημά του και παρέχει το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της εκκρεμούς υπόθεσης.

Άρθρο 2

1. Ένα Συμβούλιο πέντε δικαστών του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης αποφασίζει αν θα δεχθεί το αίτημα για γνωμοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη το Άρθρο 1. Το Συμβούλιο αιτιολογεί τυχόν άρνηση να αποδεχθεί το αίτημα.

2. Αν το Συμβούλιο αποδεχθεί το αίτημα, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης εκδίδει τη γνωμοδότηση.

3. Το Συμβούλιο και το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης, όπως αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, συμπεριλαμβάνουν αυτοδικαίως (ex officio) τον δικαστή που έχει εκλεγεί για το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο. Αν δεν υπάρχει τέτοιος δικαστής ή αυτός αδυνατεί να μετάσχει στη σύνθεση, μετέχει ως δικαστής πρόσωπο που επιλέγει ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου από κατάλογο ο οποίος υποβάλλεται εκ των προτέρων από το εν λόγω Μέρος.

Άρθρο 3

Ο Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το αιτούν δικαστήριο έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις και να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί επίσης, στο πλαίσιο της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, να καλέσει οποιοδήποτε άλλο Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος ή κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο να υποβάλουν εγγράφως παρατηρήσεις ή να λάβουν μέρος στις ακροαματικές διαδικασίες.

Άρθρο 4

1. Οι γνωμοδοτήσεις είναι αιτιολογημένες.
2. Αν η γνωμοδότηση δεν εκφράζει, εν όλω ή εν μέρει, την ομόφωνη γνώμη των δικαστών, κάθε δικαστής έχει δικαίωμα να επισυνάψει έκθεση της προσωπικής του γνώμης.
3. Οι γνωμοδοτήσεις κοινοποιούνται στο αιτούν δικαστήριο και το Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στο οποίο ανήκει το εν λόγω δικαστήριο.
4. Οι γνωμοδοτήσεις δημοσιεύονται.

Άρθρο 5

Οι γνωμοδοτήσεις δεν είναι δεσμευτικές.

Άρθρο 6

Μεταξύ των Υψηλών Συμβαλλομένων Μέρων, οι διατάξεις των Άρθρων 1 έως 5 του παρόντος Πρωτοκόλλου θεωρούνται ως πρόσθετα άρθρα στη Σύμβαση και όλες οι διατάξεις της Σύμβασης εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 7

1. Το παρόν Πρωτόκολλο είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση, τα οποία μπορούν να εκφράσουν την συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από αυτό με:

- α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή
- β. υπογραφή με την επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, η οποία ακολουθείται από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.

2. Τα όργανα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 8

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία δέκα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση θα έχουν εκφράσει την συγκατάθεσή τους να δεσμεύονται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 7.

2. Ως προς οποιοδήποτε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση, το οποίο εκφράζει μεταγενέστερα τη συγκατάθεσή του να δεσμεύεται από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παρέλευση μίας περιόδου τριών μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία θα έχει εκφράσει τη βούλησή του να δεσμεύεται από το Πρωτόκολλο σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 7.

Άρθρο 9

Καμία επιφύλαξη δεν μπορεί να διατυπωθεί υπό το άρθρο 57 της Σύμβασης σχετικά με τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 10

Κάθε Υψηλό Συμβαλλόμενο Μέρος στη Σύμβαση υποδεικνύει, κατά το χρόνο της υπογραφής ή κατά την κατάθεση του οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, μέσω δήλωσης που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα δικαστήρια που ορίζει για τους σκοπούς του Άρθρου 1, παράγραφος 1, του παρόντος Πρωτοκόλλου. Η δήλωση αυτή μπορεί να τροποποιηθεί οποτεδήποτε στο μέλλον με τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 11

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης:

- α. κάθε υπογραφή·
- β. την κατάθεση οιοδήποτε οργάνου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης·
- γ. την ημερομηνία θέσεως σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το Άρθρο 8
- δ. οιαδήποτε δήλωση που γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 10 και
- ε. οιαδήποτε άλλη πράξη, γνωστοποίηση ή ανακοίνωση που σχετίζεται με το παρόν Πρωτόκολλο.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφωντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

Έγινε στο Στρασβούργο, στις 2 Οκτωβρίου 2013, στην Αγγλική και τη Γαλλική γλώσσα, με τα δύο κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίτυπο, το οποίο θα κατατεθεί στα Αρχεία του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει επικυρωμένα αντίγραφα σε κάθε Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και στα άλλα Υψηλά Συμβαλλόμενα Μέρη στη Σύμβαση».

Άρθρο 2 **Υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης**

1. Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, ο Άρειος Πάγος, το Συμβούλιο της Επικρατείας και το Ελεγκτικό Συνέδριο ορίζονται ως τα αρμόδια δικαστήρια που μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου να ζητήσουν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), στο πλαίσιο υπόθεσης που εκκρεμεί ενώπιόν τους, να εκδώσει γνωμοδοτήσεις επί ζητημάτων αρχής τα οποία σχετίζονται με την ερμηνεία ή την εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών, που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ν.δ. 53/1974) ή στα Πρωτόκολλα αυτής που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

2. Αίτημα γνωμοδότησης μπορεί να υποβληθεί από τα δικαστήρια της παραγράφου 1 είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος των διαδίκων, σε κάθε στάση της δίκης έως την έκδοση της απόφασης. Σε κάθε περίπτωση, η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης προς το ΕΔΔΑ ενάπκειται στην απόλυτη κρίση των δικαστηρίων αυτών.

Άρθρο 3 **Περιεχόμενο του αιτήματος γνωμοδότησης - κοινοποιήσεις**

1. Το αίτημα της γνωμοδότησης υποβάλλεται στο ΕΔΔΑ στην ελληνική γλώσσα και κοινοποιείται στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του αιτούντος δικαστηρίου.

2. Το αιτούν δικαστήριο αιτιολογεί το αίτημα της γνωμοδότησης και παρέχει στο ΕΔΔΑ το σχετικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο της εκκρεμούς υπόθεσης. Το αίτημα γνωμοδότησης περιλαμβάνει τουλάχιστον συνοπτική περιγραφή του κυρίου αντικειμένου της δίκης, περίληψη των πραγματικών περιστατικών, τις σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, τα ζητήματα που σχετίζονται με την ερμηνεία ή εφαρμογή των δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, περίληψη των συναφών ισχυρισμών των διαδίκων, εφόσον υπάρχουν, καθώς και τις τυχόν απόψεις του αιτούντος δικαστηρίου επί του ζητήματος.

Άρθρο 4 **Αναστολή και επανέναρξη της εθνικής δίκης**

1. Η υποβολή αιτήματος γνωμοδότησης συνεπάγεται την αναστολή της προόδου της δίκης ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έως την έκδοση της γνωμοδότησης ή της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημα γνωμοδότησης και την κοινοποίησή της στους διαδίκους σύμφωνα με την παράγραφο 2. Για την εν λόγω αναστολή ενημερώνονται αρμοδίως τα δικαστήρια του οικείου κλάδου.

2. Η γνωμοδότηση που εκδίδεται ή η απόφαση με την οποία απορρίπτεται το αίτημα γνωμοδότησης μεταφράζεται αμελλητί στην ελληνική γλώσσα, με επιμέλεια του αντιπροσώπου της Ελληνικής Κυβέρνησης στο ΕΔΔΑ, στον οποίο κοινοποιείται. Ακολούθως, η μετάφραση διαβιβάζεται στο αιτούν δικαστήριο και κοινοποιείται αμελλητί στους διαδίκους με επιμέλεια της γραμματείας του. Το αιτούν δικαστήριο λαμβάνει τα κατά την κρίση του α-

ναγκαία μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων της παρούσας γνωμοδοτικής διαδικασίας στην εύλογη διάρκεια της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2016/343** **ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ** **ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 9ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 2016**

Άρθρο 5 **Σκοπός, αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής** **(άρθρα 1, 2 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

1. Σκοπός του παρόντος είναι η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 2016/343/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 (L 65), με την οποία θεσπίζονται κοινοί ελάχιστοι κανόνες σχετικά με: α) ορισμένες πτυχές του δικαιώματος στο τεκμήριο αθωότητας κατά την ποινική διαδικασία και β) το δικαίωμα παράστασης του κατηγορουμένου στη δίκη του κατά την ποινική διαδικασία.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε φυσικά πρόσωπα που είναι ύποπτα ή κατηγορούμενα, σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, από τη στιγμή που ένα πρόσωπο θεωρείται ύποπτο ή κατηγορείται για τέλεση αξιόποινης πράξης, έως: α) την περάτωση της διαδικασίας με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή αμετάκλητο βούλευμα, αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ή β) τη θέση της υπόθεσης στο αρχείο ή την απόρριψη της έγκλησης από τον αρμόδιο εισαγγελέα, αν δεν έχει ασκηθεί η ποινική δίωξη.

Άρθρο 6 **Τεκμήριο αθωότητας** **(άρθρο 3 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 72Α ως εξής:

«Άρθρο 72Α
Τεκμήριο αθωότητας

Οι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι τεκμαίρονται αθώοι μέχρι να αποδειχθεί η ενοχή τους σύμφωνα με τον νόμο.»

Άρθρο 7 **Δημόσιες αναφορές στην ενοχή προσώπου** **(άρθρα 4 και 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)**

Ο ύποπτος ή κατηγορούμενος έχει δικαίωμα να ασκήσει αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, προς αποκατάσταση της βλάβης, την οποία υπέστη εξαιτίας της προσβολής του τεκμηρίου αθωότητάς του από δηλώσεις δημόσιων αρχών που έλαβαν χώρα σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας πριν την έκδοση της απόφασης σε πρώτο ή δεύτερο βαθμό, οι οποίες αναφέρονται κατά τρόπο άμεσο στην εκκρεμή ποινική διαδικασία και είτε παροτρύνουν το κοινό να πιστέψει στην ενοχή του είτε προβαίνουν σε εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών με την οποία προδικάζουν τη δικαστική κρίση της υπόθεσης.

Άρθρο 8
Βάρος απόδειξης» στην ποινική δίκη
(άρθρο 6 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

1. Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 177Α ως εξής:

«Άρθρο 177Α
 Βάρος απόδειξης

1. Οι δικαστές και οι εισαγγελείς εξετάζουν αυτεπαγγέλτως όλα τα αποδεικτικά μέσα, που θεμελιώνουν την ενοχή ή κατατείνουν στην αθωότητα του κατηγορουμένου, καθώς και κάθε στοιχείο που αφορά την προσωπικότητά του και επηρεάζει την επιμέτρηση της ποινής. Ο κατηγορούμενος δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία για τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται υπέρ του. Οι δικαστές και εισαγγελείς είναι υποχρεωμένοι να ερευνούν με επιμέλεια κάθε στοιχείο ή αποδεικτικό μέσο που επικαλέστηκε υπέρ αυτού ο κατηγορούμενος, αν αυτό είναι χρήσιμο για να εξακριβωθεί η αλήθεια.

2. Οποιαδήποτε αμφιβολία περί της ενοχής είναι προς όφελος του κατηγορουμένου ή του υπόπτου.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 366 του Ποινικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363, 364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη, αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης. Τεκμαίρεται ότι το γεγονός που αφορά η δυσφήμιση είναι αληθινό, αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές, αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχθηκε ότι το πρόσωπο που είχε δυσφημισθεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη. Επιτρέπεται όμως ανταπόδειξη.»

Άρθρο 9
Δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης
(άρθρο 7 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

Στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται άρθρο 103Α ως εξής:

«Άρθρο 103Α
 Δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης

1. Ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος έχουν δικαίωμα σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης.

2. Η άσκηση του δικαιώματος μη αυτοενοχοποίησης δεν εμποδίζει τη νόμιμη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, που υπάρχουν ανεξάρτητα από τη βούληση των υπόπτων και των κατηγορουμένων.

3. Η άσκηση του δικαιώματος σιωπής και μη αυτοενοχοποίησης δεν μπορεί να αξιοποιηθεί σε βάρος των υπόπτων και των κατηγορουμένων.»

Άρθρο 10
Εγγυήσεις για την παράσταση του κατηγορουμένου
στην ποινική δίκη
(άρθρο 8 της Οδηγίας 2016/343/ΕΕ)

1. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η πραγματική αναζήτηση της κατοικίας ή της διαμονής του κατηγορουμένου, εφόσον δεν έχει δηλωθεί κατά το άρθρο 273 γίνεται με κάθε πρόσφορο μέτρο, τουλάχιστον με βάση τη διεύθυνση που έχει δηλώσει στην τελευταία φορολογική του δήλωση και τα σχετικά στοιχεία που είναι καταχωρημένα στα πληροφοριακά συστήματα του Υπουργείου Οικονομικών.»

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 340 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν ο κατηγορούμενος δεν εμφανιστεί ή δεν εκπροσωπείται νομίμως από συνήγορο, δικάζεται σαν να ήταν παρών, εφόσον έχει νομίμως κλητευθεί και έχει ενημερωθεί ότι σε περίπτωση μη εμφανίσεως ή εκπροσωπήσεώς του θα δικαστεί ερήμην.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Ν. 3251/2004 ΣΕ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ
ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2002/584/ΔΕΥ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2002 ΚΑΤΑ
ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2009/299/ΔΕΥ ΤΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 26ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Άρθρο 11

1. Ο τίτλος του άρθρου 6 του ν. 3251/2004 (Α΄ 127) αντικαθίσταται ως εξής:

«Διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης και σχετικών εγγράφων».

2. Στο άρθρο 6 του ν. 3251/2004 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Ύστερα από αίτημα του εκζητούμενου, που διαβιβάζεται μέσω της αρμόδιας αρχής εκτέλεσης, ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών αποστέλλει σε αυτήν αντίγραφο της απόφασης με την οποία έχει επιβληθεί ποινή στέρησης της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στέρησης της ελευθερίας, εφόσον η απόφαση αυτή δεν έχει επιδοθεί στον εκζητούμενο. Η παράδοση του αντιγράφου της απόφασης στον εκζητούμενο από την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δεν θεωρείται επίσημη επίδοση της απόφασης και δεν κινεί τις προθεσμίες άσκησης ένδικων μέσων.»

3. Για τη διαβίβαση ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης συμπληρώνεται το υπόδειγμα του Παραρτήματος, το οποίο προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος.

Άρθρο 12

Στο άρθρο 12 του ν. 3251/2004 επέρχονται οι εξής

τροποποιήσεις:

1. Ο τίτλος του άρθρου αντικαθίσταται ως εξής:

«Δυνατότητα μη εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης – Εξαίρεσεις».

2. Το κείμενο του άρθρου αριθμείται ως παράγραφος 1 και στην παράγραφο αυτή προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) αν ο εκζητούμενος, με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας, δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης.»

3. Προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Ειδικά ως προς την περίπτωση στ' της παραγράφου 1, η δικαστική αρχή εκτελεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης όταν σ' αυτό αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις δικονομικές διατάξεις του δικαίου του κράτους έκδοσης, ο εκζητούμενος:

α) είτε είχε κλητευθεί εμπρόθεσμα και νομότυπα, είτε είχε ενημερωθεί εμπρόθεσμα με άλλα μέσα, ώστε να αποδεικνύεται σαφώς ότι τελούσε εν γνώσει της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της δίκης, και επιπλέον γνώριζε ότι ήταν δυνατόν να εκδοθεί απόφαση ερήμην του, ή

β) τελούσε εν γνώσει της δίκης, είχε δώσει δε εντολή σε δικηγόρο, τον οποίο διόρισε ο ίδιος ή σε δικηγόρο ο οποίος είχε διορισθεί αυτεπαγγέλτως, να τον εκπροσωπήσει στη δίκη και όντως εκπροσωπήθηκε από τον ανωτέρω δικηγόρο στη δίκη, ή

γ) μετά την επίδοση της καταδικαστικής απόφασης και μετά την ενημέρωσή του για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, κατά την εκδίκαση των οποίων δικαιούται να παρίσταται και όπου θα επανεξεταστεί η ουσία της υπόθεσης με νέα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία και με ενδεχόμενο την εξαφάνιση της αρχικής απόφασης, είτε δήλωσε ρητά ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση είτε δεν ζήτησε να δικαστεί εκ νέου ή δεν άσκησε ένδικο μέσο εντός της νόμιμης προθεσμίας, ή

δ) δεν παρέλαβε αυτοπροσώπως με επίδοση την απόφαση, αλλά αυτή θα του επιδοθεί αυτοπροσώπως και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση μετά την παράδοσή του, θα ενημερωθεί ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, κατά την εκδίκαση των οποίων δικαιούται να παρίσταται και όπου θα επανεξεταστεί η ουσία της υπόθεσης με νέα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία και με ενδεχόμενο την εξαφάνιση της αρχικής απόφασης και θα ενημερωθεί σχετικά με την προθεσμία μέσα στην οποία οφείλει να ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπως προβλέπεται στο σχετικό ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.»

Άρθρο 13

Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3251/2004 καταργείται.

Άρθρο 14

Στο άρθρο 15 του ν. 3251/2004 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Αν το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης έχει εκδοθεί με σκοπό την εκτέλεση ποινής στερητικής της ελευθερίας ή μέτρου ασφαλείας στερητικού της ελευθερίας υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 και ο εκζητούμενος δεν έχει λάβει προηγουμένως επίσημη ενημέρωση για τη δικαστική διαδικα-

σία που εκκρεμεί εναντίον του, μπορεί κατά την ενημέρωσή του για το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης να ζητήσει να λάβει αντίγραφο της απόφασης πριν από την παράδοσή του. Ο αρμόδιος εισαγγελέας εφετών, εφόσον δεν έχει ήδη στη διάθεσή του αντίγραφο της απόφασης, διαβιβάζει το αίτημα στην αρχή έκδοσης και παραδίδει στον εκζητούμενο το αντίγραφο της απόφασης που του διαβιβάζει η τελευταία. Το αίτημα του εκζητούμενου δεν καθυστερεί τη διαδικασία παράδοσης ούτε την έκδοση της απόφασης για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης.»

Άρθρο 15

Μετά το άρθρο 33 του ν. 3251/2004 προστίθεται άρθρο 33Α ως εξής:

«Άρθρο 33Α

Παράδοση εκζητούμενου υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12

Αν ο εκζητούμενος παραδίδεται υπό τους όρους της περίπτωσης δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 12 και έχει ζητήσει επανάληψη της διαδικασίας ή έχει ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης, μπορεί να ζητήσει την αναστολή ή τη διακοπή εκτέλεσης της απόφασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή άλλων ειδικών νόμων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2017/1939 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 12ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2017, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ

Άρθρο 16

Ευρωπαϊός Γενικός Εισαγγελέας

1. Ο Ευρωπαϊός Γενικός Εισαγγελέας είναι ο προϊστάμενος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Οργανώνει τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, διευθύνει τις δραστηριότητές της και λαμβάνει αποφάσεις, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (στο εξής Κανονισμός) και τον κανονισμό διαδικασίας της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας.

2. Αναπληρώνεται από δύο Ευρωπαίους Γενικούς Εισαγγελείς, οι οποίοι τον επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του και τον αντικαθιστούν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

3. Εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία έναντι των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οποιουδήποτε τρίτου. Δύνатаι να αναθέτει σε έναν από τους αναπληρωτές του ή σε Ευρωπαίο Εισαγγελέα καθήκοντα εκπροσώπησης.

4. Στον Έλληνα Ευρωπαίο Γενικό Εισαγγελέα, που διορίζεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του Κανονισμού, χορηγείται η ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές της παραγράφου 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988, Α' 35).

Άρθρο 17 **Έλληνας Ευρωπαίος Εισαγγελέας**

1. Οι Έλληνες Ευρωπαίοι Εισαγγελείς, ενεργώντας για λογαριασμό του μόνιμου τμήματος, του άρθρου 10 του Κανονισμού, και σύμφωνα με τυχόν εντολές που έχουν λάβει, εποπτεύουν τις έρευνες και τις διώξεις, για τις οποίες είναι υπεύθυνοι οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς, του άρθρου 18 του παρόντος, που έχουν επιληφθεί της εθνικής υπόθεσης. Υποβάλλουν συνοπτική παρουσίαση των υποθέσεων που έχουν υπό την εποπτεία τους και, κατά περίπτωση, προτάσεις αποφάσεων που θα πρέπει να ληφθούν από το εν λόγω τμήμα βάσει σχεδίων αποφάσεων που έχουν καταρτίσει οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς.

2. Υπέχουν ρόλο συνδέσμου επικοινωνίας και διαύλου πληροφοριών μεταξύ των μόνιμων τμημάτων, των ευρωπαίων εντεταλμένων εισαγγελέων και του Ελληνικού Κράτους. Παρακολουθούν την εκτέλεση των καθηκόντων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στο Ελληνικό Κράτος, σε στενή διαβούλευση με τους Ευρωπαίους εντεταλμένους Εισαγγελείς. Μεριμνούν ώστε, να παρέχονται από την Κεντρική Εισαγγελία στους Ευρωπαίους εντεταλμένους Εισαγγελείς και αντιστρόφως όλες οι σχετικές πληροφορίες.

Άρθρο 18 **Επιλογή υποψηφίων για τη θέση** **του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα**

1. Οι υποψήφιοι για τη θέση του Ευρωπαίου Εισαγγελέα, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, πρέπει:

α. Να κατέχουν το βαθμό τουλάχιστον του Εισαγγελέα πρωτοδικών έως και του Εισαγγελέα Εφετών. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών πρέπει να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον πέντε (5) έτη στο βαθμό αυτό.

β. Να υπολείπονται το λιγότερο δέκα (10) έτη υπηρετησίας στην Εισαγγελική Αρχή έως την αποχώρησή τους.

2. Οι υποψήφιοι, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης, πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Να παρέχουν εγγύα ανεξαρτησίας.

β. Να μην τους έχει επιβληθεί πειθαρχική ποινή ανώτερη της επίπληξης τα τελευταία πέντε (5) χρόνια πριν από την υποβολή της αίτησής τους και να μην εκκρεμεί σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης.

γ. Να μην έχουν καταδικαστεί για έγκλημα και να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ποινική δίωξη για κάποιο από τα εγκλήματα του άρθρου 37 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 1756/1988). Οι διατάξεις του άρθρου 38 του ίδιου νόμου εφαρμόζονται αναλόγως.

δ. Να διαθέτουν τη σχετική πρακτική πείρα στο εθνικό νομικό σύστημα, στις έρευνες στον χρηματοοικονομικό τομέα, στη διεθνή δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις. Υπηρεσία σχετιζόμενη με διεθνή δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις θεωρείται, ιδίως, η προϋπηρεσία στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε όργανα, σε οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (EUROJUST), του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και

οποιοδήποτε άλλου Διεθνούς Οργανισμού.

ε. Να κατέχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, αναγνωρισμένο από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, στις ποινικές επιστήμες ή στην εγκληματολογία ή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο ή στις οικονομικές επιστήμες ή σε άλλον συναφή τομέα.

στ. Να έχουν άριστη πιστοποιημένη γνώση τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

3. α) Ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου, μόλις ενημερωθεί για την έναρξη της διαδικασίας διορισμού ή αντικατάστασης του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα, ορίζει προθεσμία εντός της οποίας υποβάλλονται οι αιτήσεις ενδιαφερομένων. Για την υποβολή των υποψηφιοτήτων δημοσιεύεται πρόσκληση στην ιστοσελίδα της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, η οποία γνωστοποιείται εγγράφως στους διευθύνοντες τις Εισαγγελίες Εφετών και Πρωτοδικών της Επικράτειας, προς ενημέρωση των υφισταμένων τους.

β) Οι υποψήφιοι, εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα δημοσίευσης της κατά την προηγούμενη περίπτωση α' προσκήσεως, υποβάλουν στη γραμματεία της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου αίτηση μαζί με βιογραφικό σημείωμα και φάκελο δικαιολογητικών, από τον οποίο αποδεικνύονται τα προσόντα και κριτήρια του παρόντος άρθρου.

4. Η επιλογή των τριών (3) υποψηφίων της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κανονισμού, πραγματοποιείται, μετά από εισήγηση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, το οποίο αποφαινεται εντός είκοσι (20) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της περίπτωσης β' της παραγράφου 3. Το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, συνεδριάζει σε δεκαπενταμελή σύνθεση για όλους τους Εισαγγελικούς λειτουργούς ανεξαρτήτως βαθμού. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου λαμβάνεται ύστερα από έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 και των ατομικών τους φακέλων, καθώς και συνέντευξη των υποψηφίων που πληρούν τα τυπικά προσόντα. Οι υποψήφιοι καλούνται για συνέντευξη από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο με έγγραφη ατομική πρόσκληση, που τους επιδίδεται με μέριμνα του διευθύνοντα την εισαγγελία που υπηρετούν.

Οι υποψήφιοι, που επελέγησαν καθώς και αυτοί που απερρίφθη η αίτησή τους, ενημερώνονται σχετικά από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

5. Η απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, όσον αφορά τους τρεις (3) υποψηφίους για τη θέση Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα, μαζί με την αίτηση και τον φάκελο υποψηφιοτήτων εκάστου, διαβιβάζεται μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να ακολουθήσει κατά το άρθρο 16 του Κανονισμού η επιλογή και ο διορισμός του Έλληνα Ευρωπαίου Εισαγγελέα.

6. Στον Έλληνα Ευρωπαίο Εισαγγελέα, που διορίζεται κατά τη διαδικασία του άρθρου 16 του Κανονισμού, χορηγείται η ειδική κανονική άδεια χωρίς αποδοχές της παραγράφου 6 του άρθρου 44 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών, μέχρι τη λήξη της θητείας του. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι

σχετικές διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών.

7. Η πρόσκληση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, η οποία αναφέρεται στην περίπτωση α' της παραγράφου 3, εκδίδεται εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευση του νόμου.

Άρθρο 19 **Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς**

1. Οι Ευρωπαίοι εντεταλμένοι Εισαγγελείς ενεργούν για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας στα αντίστοιχα κράτη - μέλη και έχουν τις ίδιες εξουσίες με τους Εθνικούς Εισαγγελείς όσον αφορά στην έρευνα, στη δίωξη και στην παραπομπή υποθέσεων ενώπιον της δικαιοσύνης, με την επιφύλαξη των ειδικότερων αρμοδιοτήτων και του καθεστώτος που τους έχουν απονεμηθεί από τον Κανονισμό και υπό τους όρους που προβλέπονται σε αυτόν.

2. Είναι υπεύθυνοι για τις έρευνες και τις διώξεις τις οποίες έχουν κινήσει, οι οποίες είτε τους έχουν ανατεθεί είτε έχουν επιληφθεί κάνοντας χρήση του δικαιώματος ανάληψης υπόθεσης. Ακολουθούν την καθοδήγηση και τις εντολές του μόνιμου τμήματος, το οποίο έχει αναλάβει την υπόθεση, καθώς και τις εντολές του εποπτεύοντος Ευρωπαϊού Εισαγγελέα. Παραπέμπουν υποθέσεις ενώπιον της δικαιοσύνης και, ειδικότερα, έχουν την αρμοδιότητα να υποστηρίζουν το κατηγορητήριο κατά την εκδίκαση της υπόθεσης, να συμμετέχουν στη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων και να ασκούν τα διαθέσιμα ένδικα μέσα σύμφωνα με το Εθνικό Δίκαιο.

3. Δύνανται να ασκούν καθήκοντα Εθνικού Εισαγγελέα, εφόσον αυτό δεν εμποδίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, ενημερώνοντας σχετικά τον εποπτεύοντα Ευρωπαϊό Εισαγγελέα. Σε περίπτωση που ο Ευρωπαίος εντεταλμένος Εισαγγελέας κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, λόγω της παράλληλης απασχόλησής του ως Εθνικού Εισαγγελέα, ενημερώνει τον εποπτεύοντα Ευρωπαϊό Εισαγγελέα. Ο τελευταίος διαβουλεύεται με τις αρμόδιες εθνικές εισαγγελικές αρχές προκειμένου να διαπιστωθεί σε ποια καθήκοντα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα. Ο Ευρωπαίος Εισαγγελέας δύναται να προτείνει στο μόνιμο τμήμα την εκ νέου ανάθεση της υπόθεσης σε άλλον ευρωπαϊό εντεταλμένο εισαγγελέα στο ίδιο κράτος - μέλος ή τη διεξαγωγή των ερευνών από τον ίδιο.

4. Κατά τις διαβουλεύσεις που λαμβάνουν χώρα σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Κανονισμού, ο αριθμός των Ευρωπαίων εντεταλμένων Εισαγγελέων, καθώς και η λειτουργική και η κατά τόπον κατανομή των αρμοδιοτήτων τους, καθορίζεται κατά τρόπο αντίστοιχο της διάρθρωσης της Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής, σε τρεις βαθμούς δικαιοδοσίας.

Άρθρο 20 **Επίλυση διαφωνίας Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και Εθνικών Εισαγγελικών Αρχών**

Αν υπάρξει διαφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και Εθνικής Εισαγγελικής Αρχής σχετικά με το αν μια αξιόποινη συμπεριφορά εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 22 και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 25 του Κανονισμού, ο Άρειος Πάγος αποφασίζει την ανάθεση αρμοδιότητας για

τη διερεύνηση της υπόθεσης. Η αίτηση πρέπει να είναι νομότυπη και να απευθύνεται στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος την εισάγει με πρότασή του εντός τριών (3) ημερών στον Άρειο Πάγο που συνέρχεται σε συμβούλιο και αποφαινεται εντός τριών (3) ημερών.

Άρθρο 21 **Συνδρομή άλλων Αρχών**

1. Η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, ο Εισαγγελέας Οικονομικού Εγκλήματος, ο Εισαγγελέας Εγκλημάτων Διαφθοράς και η αρμόδια Αρχή για τον συντονισμό της καταπολέμησης της απάτης (AFCOS), σύμφωνα με την παράγραφος 4 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθμ. 883/2013, παρέχουν στον Ευρωπαϊό Εντεταλμένο Εισαγγελέα κάθε στοιχείο που τους ζητείται και κάθε άλλη συνδρομή. Την ίδια υποχρέωση έχει και κάθε δημόσιος λειτουργός ή υπάλληλος, καθώς και όλοι οι δημόσιοι οργανισμοί και Αρχές, συμπεριλαμβανομένων και των ανεξάρτητων Αρχών.

2. Τον Έλληνα Ευρωπαϊό εντεταλμένο Εισαγγελέα, στο πλαίσιο των ερευνών και διώξεων που διενεργεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, συνεπικουρούν ως εμπειρογνώμονες οι επιθεωρητές που υπηρετούν στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή επιθεωρητές και ελεγκτές υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν στις υπηρεσίες ή στα σώματα ελέγχου, που συμμετέχουν στο Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.). Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και Πρόεδρο του Σ.Ο.Ε.Ε., μετά από δεσμευτική παραγγελία του αρμόδιου Έλληνα Ευρωπαϊού εντεταλμένου Εισαγγελέα. Απαραίτητα τυπικά προσόντα για την επιλογή των ανωτέρω υπαλλήλων αποτελούν ο Α' βαθμός ή η δωδεκαετής πραγματική υπηρεσία, η κατοχή του προβλεπόμενου κατά νόμο πιστοποιητικού ελεγκτικής επάρκειας, η εξειδίκευση σε θέματα οικονομικών εγκλημάτων διαφθοράς και απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ε.Ε. και η άριστη γνώση τουλάχιστον της αγγλικής γλώσσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ** **ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ** **ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 22 **Αύξηση οργανικών θέσεων δικαστικών λειτουργιών**

Οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργιών πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης αυξάνονται από 1 Φεβρουαρίου 2019 ως εξής:

- α) των Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε είκοσι τέσσερις (24),
- β) των Εισαγγελέων εφετών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε πενήντα δύο (52),
- γ) των Αντεισαγγελέων εφετών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε εκατόν τριάντα εννέα (139), και
- δ) των Εισαγγελέων Πρωτοδικών κατά δύο (2), οριζομένων αυτών σε εκατόν σαράντα τέσσερις (144).

Άρθρο 23

1. Στο πέμπτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 17Α του

ν. 2523/1997 (Α΄ 179), μετά τις λέξεις «για διάρκεια δύο (2) ετών» προστίθενται οι λέξεις «κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης».

2. Στο τέλος της παρ. 9 του άρθρου 17Α του ν. 2523/1997 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Σε υποθέσεις, το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, που δεν μπορούν να παρασχεθούν από το προσωπικό του τμήματος της παρούσας παραγράφου, οι Εισαγγελικοί λειτουργοί της παραγράφου 1 μπορούν να ζητήσουν από τον εποπτεύοντα Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου να ορίσει με πράξη του ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της προανάκρισης ή της προκαταρκτικής εξέτασης. Ο ορισμός των ειδικών επιστημόνων γίνεται μεταξύ των προσώπων που υπηρετούν στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα. Οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας εφαρμόζονται αναλόγως.»

3. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 (Α΄ 219) αντικαθίσταται ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, συστήνονται οι αναγκαίες θέσεις επιστημονικού, διοικητικού και βοηθητικού προσωπικού του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, οι οποίες καλύπτονται με μετάθεση, μετακίνηση ή απόσπαση υπαλλήλων από τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, ιδίως από το Δημόσιο σε στενή έννοια, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τις ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και το ένστολο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.»

4. Στο τέλος της παρ. 3Α του άρθρου 2 του ν. 4022/2011 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση των υπαλλήλων που υπηρετούν κατ' αποκλειστικότητα ως επιστημονικό προσωπικό του γραφείου. Όσοι υπηρετούν με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατ' εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176).»

Άρθρο 24

1. Η περίπτωση στ΄ του υποστοιχείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 (Α΄ 209) αντικαθίσταται ως εξής:

«στ. αα) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. για έργα που εκτελούνται και εμπίπτουν στους σκοπούς αυτού του νομοθετικού διατάγματος,

ββ) για τη μεταβίβαση πιστώσεων με τη μορφή επιχορήγησης στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για την κατασκευή, τη συντήρηση, την επισκευή και τον εξοπλισμό των κτιρίων που καλύπτουν αποκλειστικά τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και για την αποκομιδή, τη μεταφορά, την εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών και γγ) για την αντιμετώπιση των δαπανών εξοπλισμού με

πάσης φύσεως αναγκαίο υλικό και τη συντήρηση των κτιρίων των Ν.Π.Δ.Δ., που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου της υποπερίπτωσης αα΄ της περίπτωσης α΄ της παρ. 2.2 του άρθρου 132 του ν. 4199/2013 (Α΄ 216) προστίθεται η φράση:

«, καθώς και για την αποκομιδή, τη μεταφορά, την εναπόθεση και το βιολογικό καθαρισμό των βοθρολυμάτων των φυλακών.»

Άρθρο 25

Κάλυψη δαπανών δικαστικών λειτουργιών και γραμματέων για τις μεταβατικές έδρες των δικαστηρίων

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 1017/1971 «Περί συστάσεως Ταμείου Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων», προστίθεται περίπτωση κ΄, ως εξής:

«κ) για τις δαπάνες μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες».

2. Η περίπτωση Ι της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 1017/1971 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ι. Το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων επιχορηγείται από το Δημόσιο ως εξής:

α) Διά της χορηγήσεως πιστώσεων του Κρατικού Προϋπολογισμού από το πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για την εκτέλεση του προγράμματος μελετών, αγορά οικοπέδων, ανέγερση και επισκευή κτιρίων αρμοδιότητας Υπουργείου Δικαιοσύνης, περιλαμβανομένων φυλακών και αναμορφωτηρίων. Η διαχείριση και διάθεση της επιχορήγησης αυτής γίνεται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., για έργα και μελέτες που θα επιλέγονται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, βάσει του προγράμματος που υποβάλλεται κατ' έτος στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

β) Διά της χορηγήσεως πιστώσεων, όπως αυτές εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες».

3. Η παρ. 1 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την ανάθεση υπηρεσιών καθαριότητας, συντήρησης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και εγκαταστάσεων, ανελκυστήρων, εξοπλισμού πληροφορικής, μηχανών γραφείου, κλιματιστικών μηχανημάτων, πυρασφάλειας, φύλαξης και κάθε άλλης έκτακτης, συναφούς προς τις ανωτέρω, δαπάνης, για την προμήθεια γραφικής ύλης, αναλώσιμων υλικών των ως άνω μηχανημάτων ή εγκαταστάσεων και ειδών υγιεινής ή καθαριότητας, καθώς και για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες, το Ταμείο Χρηματοδότησεως Δικαστικών Κτιρίων επιχορηγεί ετησίως με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου τα δικαστήρια. Η επιχορήγηση διατίθεται για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών των δικαστηρίων της οικείας Εφετειακής Περιφέρειας, με τη διενέργεια, κατά περίπτωση και πλην αυτών των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργιών

και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες, ενιαίων διαγωνισμών.»

4. Στην παρ. 6 του άρθρου 64 του ν. 3900/2010, μετά τη φράση «Η διάρκεια των συμβάσεων για την αντιμετώπιση των αναγκών της παραγράφου 1 του παρόντος» προστίθεται η φράση «, εκτός από την ανάγκη για την κάλυψη των δαπανών μετακίνησης των δικαστικών λειτουργών και των γραμματέων των δικαστηρίων για τις καθορισμένες συνεδριάσεις αυτών στις μεταβατικές τους έδρες.»

Άρθρο 26

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 2 του π.δ. 35/2015 (Α' 56) αντικαθίσταται ως εξής:

«Σε κάθε περίπτωση, αρμόδιος είναι ο πιστοποιημένος χρήστης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του Εθνικού Ποινικού Μητρώου της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα. Ο ίδιος πιστοποιημένος χρήστης είναι αρμόδιος για την ως άνω καταχώριση στο πλαίσιο του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.) της Γραμματείας του Δικαστηρίου που εξέδωσε την απόφαση ή το βούλευμα.»

Άρθρο 27

Βελτίωση διατάξεων σχετικά με την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος

1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3226/2004 (Α' 24) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αρμόδια Αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα είναι ο Ειρηνοδίκης, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή ο Πρόεδρος του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και, εάν πρόκειται για πράξεις που είναι άσχετες με δίκη, ο Ειρηνοδίκης της κατοικίας του αιτούντος. Στις πράξεις που είναι άσχετες με δίκη συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις που συντάσσονται από συμβολαιογράφο σχετικά με υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου.»

2. Στο άρθρο 9 του ν. 3226/2004 προστίθεται παραγράφος 7 ως εξής:

«7. Παρέχεται νομική βοήθεια σε υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου, που συνίσταται στην απαλλαγή από την υποχρέωση μέρους ή του συνόλου των εξόδων της διαδικασίας ενώπιον συμβολαιογράφου, καθώς και της αμοιβής του δικηγόρου που θα διοριστεί για να εκπροσωπήσει τους αιτούντες ενώπιον συμβολαιογράφου.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3226/2004 αναριθμείται σε 1.α), και μετά από την περίπτωση α' τίθεται νέα περίπτωση β' ως εξής:

«β) Ο δικηγόρος υπηρεσίας, που παρέχει υπηρεσίες στο πλαίσιο της παροχής νομικής βοήθειας σε ποινικές δίκες μακράς διάρκειας, δικαιούται πρόσθετης αποζημίωσης που καταβάλλεται από το Τ.Α.Χ.ΔΙΚ.. Η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, η οποία καταλαμβάνει όλες τις αιτήσεις των δικηγόρων υπηρεσίας που υποβάλλο-

νται από την έναρξη ισχύος της παρούσας διάταξης.»

4. Το άρθρο 15 του ν. 3226/2004 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για την αποζημίωση που καταβάλλεται σε δικηγόρο υπηρεσίας εκδίδεται ειδικό γραμμάτιο προκαταβολής, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Το προσήκον φορολογικό στοιχείο εκδίδεται κατά την εισπραξη της ως άνω αποζημίωσης, μετά την εκκαθάριση και πριν την εξόφληση αυτής, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης σχετικής διάταξης. Η εξόφληση αποτελεί το χρόνο πληρωμής της αμοιβής από την παροχή της σχετικής υπηρεσίας. Ο δικηγόρος υπηρεσίας υποχρεούται να καταχωρίσει ηλεκτρονικά το φορολογικό στοιχείο που εκδίδει για την ως άνω αποζημίωση στην αντίστοιχη διαδικτυακή πύλη (portal.olomeleia.gr).

Οι εισφορές υπέρ ΕΦΚΑ και οι κρατήσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 61 του Κώδικα Δικηγόρων, καθώς και η προκαταβολή φόρου που προβλέπεται στη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 69 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), υπολογίζονται κατά την εκκαθάριση της αποζημίωσης και τα αντίστοιχα ποσά παρακρατούνται και αποδίδονται στους οικείους φορείς τον επόμενο μήνα εκείνου της καταβολής της αποζημίωσης. Οι παρακρατούμενες ασφαλιστικές εισφορές αποδίδονται μέσω των Δικηγορικών Συλλόγων στον ΕΦΚΑ.

2. Δεν εκδίδεται γραμμάτιο προκαταβολής σε περίπτωση παροχής νομικής βοήθειας από δικηγόρους που ενεργούν στο πλαίσιο προγραμμάτων νομικής αρωγής μη κρατικών φορέων και δεν λαμβάνουν αμοιβή για την παροχή των υπηρεσιών τους.»

Άρθρο 28

Τροποποίηση διατάξεων του Οργανισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 του π.δ. 96/2017 (Α' 136) προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) υλοποιεί προγράμματα έργων για την ανάπτυξη, προώθηση και επέκταση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως στρατηγικού στόχου, στο πλαίσιο των οποίων συστήνονται, με απόφαση του Υπουργού, ομάδες διοίκησης έργου με σκοπό το συντονισμό και έλεγχο, τη διοίκηση, παρακολούθηση, διαχείριση και διασφάλιση της λειτουργίας και επέκτασης των προγραμμάτων αυτών.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 12 του π.δ. 96/2017 προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στο πλαίσιο του ως άνω στόχου και του σκοπού της περίπτωσης στ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1, η Διεύθυνση έχει την ευθύνη της λειτουργίας και της εποπτείας των ομάδων διοίκησης έργου της περίπτωσης στ' του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 1, οι οποίες λειτουργούν αμισθί και συγκροτούνται από δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς, δικαστικούς υπαλλήλους, μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), δικηγόρους, ειδικούς πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης ή άλλων συναφών με το εκάστοτε αντικείμενο υπηρεσιών.»

Άρθρο 29 **Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Δικηγόρων**

1. Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 61 του ν. 4194/2013 (Α΄ 208) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Πλέον των πάγιων ποσών των εισφορών, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και ενσήμων, τα οποία εκδίδονται από τους Δικηγορικούς Συλλόγους που συμμετέχουν στο Πληροφοριακό Σύστημα «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας - On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal.olomeleia.gr), επιβαρύνονται με πάγιο ποσό ύψους 0,40 ευρώ ανά γραμμάτιο για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του πληροφοριακού αυτού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συντήρησής του. Το ποσό αυτό, που αποτελεί το ανώτατο ύψος επιβάρυνσης, μπορεί να μειώνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται κατηγορίες διαφορών και διαδικασιών, για τις οποίες το ανωτέρω ποσό μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το προβλεπόμενο ύψος της αξίας του γραμματίου προκαταβολής, καθώς και να καθορίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη διαχείριση, τη διάθεση και την αξιοποίηση του πόρου αυτού.»

2. Η παρ. 1 του άρθρου 89 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σωματειακής μορφής. Δεν ανήκουν στο δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 και του άρθρου 1 του ν. 2190/1994, ούτε εμπίπτουν στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Για κάθε θέμα που αφορά στη διοικητική και οικονομική λειτουργία τους, ιδίως στη διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας τους, στην εποπτεία και στον έλεγχο των οικονομικών και διαχειριστικών τους πράξεων, στην κατάρτιση συμβάσεων και στην ανάληψη υποχρεώσεων, στην πρόσληψη προσωπικού με έγγραφες συμβάσεις και στο καθεστώς του προσωπικού τους, καθώς και σε κάθε ζήτημα που διέπει τις σχετικές έννομες σχέσεις, εφαρμόζονται αποκλειστικά οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα, καθώς και του οργανισμού και του κανονισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 96.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 96 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο κάθε Συλλόγου καταρτίζει οργανισμό για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του, καθώς και κανονισμό για τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και άλλων συλλογικών οργάνων. Μεριμνά για τον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του και τη λειτουργία τράπεζας νομικών πληροφοριών. Ο Οργανισμός για την οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών του Συλλόγου εγκρίνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 152 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δη-

μόσιας αρχής σχετικά με την τέλεση τέτοιων πράξεων, παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ευθύς ως λάβει ίδια γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, πειθαρχικά επιλήψιμων πράξεων δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας, μπορεί να παραγγείλει ανέξοδα τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση περισσότερων πειθαρχικών τμημάτων του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην παραγγελία προβαίνει ο αρχαιότερος από τους Προέδρους των πειθαρχικών τμημάτων. Με τις παραγγελίες αυτές ο Δικηγορικός Σύλλογος καθίσταται διάδικος σε όλες τις δίκες που ανακύπτουν επί των πειθαρχικών αποφάσεων.»

Άρθρο 30

1. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 811 της 18/19.1.1971 (Α΄ 9) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Υποθηκοφυλακείο που μετατρέπεται σε έμμισθο λειτουργεί σε επίπεδο Τμήματος, με Προϊστάμενο κατηγορίας ΠΕ, πτυχιούχο Νομικής, για την επιλογή του οποίου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 2812/2000 (Α΄ 67). Ως προϊστάμενοι τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α΄ 24) επιλέγονται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ με πτυχίο Νομικής και βαθμό Α΄, που προέρχονται είτε από τους δικαστικούς υπαλλήλους του τομέα υπαλλήλων έμμισθων υποθηκοφυλακείων της χώρας και κτηματολογικών γραφείων Ρόδου και Κω-Λέρου, είτε από μόνιμους δικαστικούς υπαλλήλους του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή του κλάδου Γραμματέων του τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των Εισαγγελιών, είτε από υπαλλήλους του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α΄ 24).

Οι Προϊστάμενοι Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων αυτών, που επιλέγονται από τον τομέα υπαλλήλων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των Εισαγγελιών, ασκούν τα καθήκοντά τους μέχρι την έκδοση διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών των παραγράφων 5 και 7 του άρθρου 1 του ν. 4512/2018 (Α΄ 5) και επανέρχονται στις θέσεις από τις οποίες προήλθαν.

Μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση Προϊσταμένου σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια, καθήκοντα προϊσταμένου υποθηκοφυλακείου ασκεί ο υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ με πτυχίο Νομικής και με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας. Ελλείψει αυτού, καθήκοντα προϊσταμένου ασκεί ο υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ ή ΔΕ με τα περισσότερα έτη υπηρεσίας. Για τον ορισμό υπαλλήλου στη θέση προϊσταμένου, σύμφωνα με τη διαδικασία των δύο προηγούμενων εδαφίων, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Αν καθήκοντα Προϊσταμένου ασκεί υπάλληλος που δεν ανήκει στην κατηγορία ΠΕ πτυχιούχος Νομικής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο τρίτο εδάφιο, η καταχώριση πράξης ή απόφασης που έχει σχέση με τη σύσταση, μεταβίβαση ή κατάργηση εμπραγμάτων δικαιωμάτων στα τηρούμενα βιβλία και, αν το υποθηκοφυλακείο λειτουργεί ως μεταβατικό κτηματολογικό γραφείο,

στα κτηματολογικά φύλλα, διενεργείται από τον Προϊστάμενο της γραμματείας του οικείου Ειρηνοδικείου, ανεξαρτήτως της κατοχής ή μη πτυχίου Νομικής και, αν δεν υφίσταται οργανική μονάδα στο Ειρηνοδικείο, ο ανώτερος κατά βαθμό δικαστικός υπάλληλος κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Γραμματέων και, εφόσον υπηρετούν περισσότεροι με τον ίδιο βαθμό, εκείνος που έχει τον περισσότερο χρόνο πραγματικής υπηρεσίας. Ελλείψει υπαλλήλου κατηγορίας ΠΕ, τα καθήκοντα αυτά ασκούνται από δικαστικό υπάλληλο κατηγορίας ΔΕ του κλάδου Γραμματέων. Για τον ορισμό του εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

2. Η επιλογή των Προϊσταμένων Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων του άρθρου 32 του ν. 4456/2017 (Α' 24) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.δ. 811/19.1.1971, καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου διαδικασίες επιλογής Προϊσταμένων Τμημάτων των υποθηκοφυλακείων αυτών.

Άρθρο 31

Ασφάλιση κατά κινδύνου ατυχήματος προσώπων που παρέχουν κοινωφελή εργασία

Πρόσωπα, ενήλικα ή ανήλικα, που παρέχουν κοινωφελή εργασία ως μέτρο έκτισης της ποινής ή ως αναμορφωτικό μέτρο, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ε.Φ.Κ.Α. ως μισθωτοί κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία κοινωνικής ασφάλισης. Η δαπάνη καταβολής των εισφορών τους βαρύνει τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η έναρξη ισχύος της παρούσας ρύθμισης, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις υπαγωγής, το ποσό της εισφοράς που καταβάλλεται, οι παροχές που δικαιούται ο ασφαλισμένος, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 32

Στο άρθρο 417 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (π.δ. 258/1986, Α' 121), προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Στην περίπτωση των εγκλημάτων των άρθρων 361, 362 και 363 του Ποινικού Κώδικα, ακόμα και αν τελούνται διά του τύπου, δεν ακολουθείται η διαδικασία των επόμενων άρθρων, εκτός αν συντρέχουν ιδιαίτερα σοβαροί λόγοι.»

Άρθρο 33

Διατάξεις για τη θελτίωση της λειτουργίας της κεντρικής επιτροπής διαμεσολάβησης

1. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 (Α' 5) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Πέντε (5) δικαστικούς ή εισαγγελικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, εκ των οποίων ένας με βαθμό Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εν ενεργεία ή επί τιμή, και οι λοιποί με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών ή Εισαγγελέα Πρωτοδικών έως Πρόεδρου Εφετών ή Εισαγγελέα Εφετών, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση,

μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, για όσους από αυτούς είναι εν ενεργεία.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Εκ των ανωτέρω μελών, Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο δικαστικός λειτουργός που φέρει τον βαθμό του Αρεοπαγίτη ή Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, εν ενεργεία ή επί τιμή.»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 186 του ν. 4512/2018 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Τα μέλη της Επιτροπής της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 187 απαγορεύεται να διατηρούν ή να διατηρούσαν, τουλάχιστον τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με φορείς εκπαίδευσης του παρόντος νόμου ή να συνάπτουν με αυτούς οποιαδήποτε συνεργασία έξι (6) μήνες μετά την αποχώρησή τους από την εν λόγω Επιτροπή. Η ανωτέρω απαγόρευση ισχύει και για τα τρίτα πρόσωπα που τυχόν ορίζονται ως μέλη της Επιτροπής.»

Άρθρο 34

Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«1.α. Γενικός Διευθυντής τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δικαστικός λειτουργός μέλος Ανώτατου Δικαστηρίου, ο οποίος ορίζεται εκ περιτροπής από τον Άρειο Πάγο και το Συμβούλιο Επικρατείας, μεταξύ εκείνων που έχουν ακόμη τουλάχιστον διετή ενεργό υπηρεσία, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις. Παύει αυτοδικαίως να κατέχει τη θέση αν με οποιονδήποτε τρόπο στερηθεί της δικαστικής ιδιότητας. Ορίζεται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση για μία (1) μόνο θητεία τριών (3) ετών, σε περίπτωση δε αποχώρησής του από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, συνεχίζει να κατέχει τη θέση μέχρι τη συμπλήρωση της θητείας του. Αν η θητεία του λήγει με τη συμπλήρωση τριετίας τους μήνες Απρίλιο ή Μάιο, παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την 30η Ιουνίου του ίδιου έτους. Εφόσον ο Γενικός Διευθυντής ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, τον αναπληρώνει ο αρχιότερος δικαστικός λειτουργός από τους Διευθυντές Σπουδών και Επιμόρφωσης. Αποκλείεται ο ορισμός ως Γενικού Διευθυντή του Προέδρου των Ανώτατων Δικαστηρίων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 35

1. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 32 του ν. 2776/1999 (Α' 291) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με όμοια απόφαση καθορίζεται κάθε τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα που αφορά στη λειτουργία, στη διαχείριση και στους σκοπούς διάθεσης του Ταμείου Κέρδους Σιγαρέτων και του Ταμείου Φιλοπτώχων.»

2. Στο άρθρο 87 του ν. 2776/1999 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζεται κάθε τεχνικό και λεπτομερειακό θέμα που αφορά στη λειτουργία

για και στη διαχείριση των Κεφαλαίων Εργασίας Κρατούμενων, που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 5793/1933 (Α' 280) και λειτουργούν σύμφωνα με το ν.δ. 28-30/9/1935 «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών» (Α' 433), καθώς και τους σκοπούς διάθεσης των Κεφαλαίων αυτών. Μετά την έκδοση της απόφασης αυτής καταργείται κάθε άλλη αντίθετη διάταξη.»

Άρθρο 36

Ευεργετικός υπολογισμός ημερών ποινής καταδίκων και υποδίκων λόγω εργασίας

Το άρθρο μόνο του π.δ. 342/2000 (Α' 296) αντικαθίσταται ως εξής:

«Το μέτρο του ευεργετικού υπολογισμού ημερών ποινής για καταδίκους ή υποδίκους ορίζεται σε τρεις (3) ημέρες εκπιέας ποινής για κάθε ημέρα εργασίας τους:

α) σε αγροτική ή κτηνοτροφική μονάδα, καθώς και σε μονάδες αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης, Ειδικού Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης Νέων και Αγροτικού Τμήματος Καταστημάτων Κράτησης,

β) σε συνεργεία οικοδομικών και τεχνικών εργασιών, που συγκροτούνται εκτάκτως και για συγκεκριμένο έργο σε οποιοδήποτε Κατάστημα Κράτησης, ακόμη και διαφορετικό αυτού στο οποίο κρατούνται, ή σε άλλα δημόσια κτίρια και

γ) στο αρτοποιείο της προβλεπόμενης από το άρθρο 104 του από 28-30.9.1935 ν.δ. «περί οργανώσεως σωφρονιστικού προσωπικού και διαχειρίσεως φυλακών» (Α' 433) Κεντρικής Αποθήκης Υλικού Φυλακών.»

Άρθρο 37

Διενέργεια ιατροδικαστικών πράξεων

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 3772/2009 (Α' 112) αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η κατά τόπον αρμοδιότητα των ιατροδικαστικών υπηρεσιών συμπίπτει προς εκείνη του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ιατροδικαστικές υπηρεσίες διενεργούν ιατροδικαστικές πράξεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες, ύστερα από παραγγελία των Εισαγγελικών και Ανακριτικών αρχών και των Ανακριτικών υπαλλήλων, οι οποίοι ενεργούν ύστερα από εισαγγελική παραγγελία, καθώς και των ποινικών δικαστηρίων που λειτουργούν στην περιφέρεια του ομώνυμου ή των ομώνυμων προς αυτές Εφετείων. Οι ανωτέρω πράξεις δύνανται, υπό τις αυτές προϋποθέσεις, να διενεργούνται από τα Νοσηλευτικά Ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και ειδικότητες και από τα εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων. Στα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα οι ιατροδικαστικές πράξεις εκτελούνται αποκλειστικώς από μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

Για τις πράξεις που διενεργούνται συντάσσονται, χωρίς υπαίτια βραδύτητα εκθέσεις από τους ιατροδικαστές, τους Επικουρικούς Ιατρούς - Ιατροδικαστές και τα μέλη του Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.).

2. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται, εφόσον κρίνεται αναγκαίο ή συντρέχει αδυναμία των κατά τόπο φορέων της παραγράφου 1, να δοθεί εντολή για διενέργεια ιατροδι-

καστικών πράξεων σε άλλη ιατροδικαστική υπηρεσία από εκείνη που ορίζεται στην παράγραφο 1.»

Άρθρο 38

Οφειλόμενες δαπάνες του έτους 2018 του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για ηλεκτρική ενέργεια, ύδρευση και άρδευση, τηλεπικοινωνίες, μεσεγγυούχους, πραγματογνώμονες, τοξικολογικές εξετάσεις, δημοσιεύσεις και κοινόχρηστα, οι οποίες δημιουργήθηκαν λόγω ανεπάρκειας των πιστώσεων του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου, εξοφλούνται κατά παρέκκλιση των διατάξεων του π.δ. 80/2016 (Α' 145), εφόσον υπάρχουν σχετικές εγγεγραμμένες πιστώσεις από το Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 39

Στην παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1278/1982 (Α' 105) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο ως εξής:

«Η θητεία του προηγούμενου εδαφίου παρατείνεται έως την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Υγείας για τη συγκρότηση του Κ.Ε.Σ.Υ. και με απώτατο χρονικό όριο τους τρεις (3) μήνες από τη λήξη της.

Η παράταση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για το Κ.Ε.Σ.Υ. που συγκροτήθηκε με την Α1β/Γ.Π.οικ.4630/12.2.2016 (ΑΔΑ: ΨΨΟΖ465ΦΥΟ-ΨΦΘ) απόφαση του Υπουργού Υγείας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.»

Άρθρο 40

Τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 (Α' 51)

1. Η περίπτωση γ' της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 (Α' 51) αντικαθίσταται ως εξής:

«γ. Ως Πρόεδροι των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ορίζονται οι αρχαιότεροι των υποδεικνυόμενων, σύμφωνα με την περίπτωση α', δικαστικών λειτουργών.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 (Α' 51) προστίθεται περίπτωση ε' ως εξής:

«ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Μεταναστευτικής Πολιτικής και Οικονομικών, μετά από πρόταση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών μπορούν να επανασυγκροτούνται, κάθε φορά που απαιτείται, ώστε όλες οι θέσεις των Προέδρων των Επιτροπών να καταλαμβάνονται από τους αρχαιότερους Δικαστές που υπηρετούν σε αυτές.»

Άρθρο 41

Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4509/2017 (Α' 201)

1. Η περίπτωση β' της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4509/2017 (Α' 201), αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Στον Τομέα υπαλλήλων των Πολιτικών και Ποινικών δικαστηρίων και των Εισαγγελιών:

αα) πεντακόσιες πενήντα επτά (557) θέσεις στον Κλάδο Γραμματέων, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του Κλάδου αυτού οριζομένου σε πέντε χιλιάδες εννιακόσιες είκοσι (5.920),

ββ) πέντε (5) θέσεις στον Κλάδο ΠΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του Κλάδου

αυτού οριζομένου σε εξήντα εννέα (69),

γγ) έξι (6) θέσεις στον Κλάδο ΤΕ Πληροφορικής, του συνολικού αριθμού οργανικών θέσεων του Κλάδου αυτού οριζομένου σε εξήντα έξι (66) και

δδ) τρεις (3) θέσεις στον Κλάδο ΥΕ Φυλάκων.»

2. Η ισχύς της παραγράφου 1 αρχίζει από 22.12.2017.

Άρθρο 42

Ατομικές διοικητικές πράξεις που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο εκτέλεσης συμβάσεων τροφοδοσίας καταστημάτων κράτησης, οι οποίες συνάφθηκαν μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος και για τις οποίες δεν τηρήθηκε η διαδικασία των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 35 του ν. 4129/2013 (Α' 52), παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους, υπό την προϋπόθεση ότι, δεν ανακλήθηκαν από τη Διοίκηση ή δεν ακυρώθηκαν με δικαστική απόφαση και εφόσον αντιστοιχούν σε προμήθεια που έχει αποδεδειγμένα παρασχεθεί για την πλήρωση του δημόσιου σκοπού τροφοδοσίας των καταστημάτων κράτησης.

Άρθρο 43

Τροποποίηση των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 29 του ν. 4587/2018 (Α' 218)

1. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου 29 του ν. 4587/2018 (Α' 218), αντικαθίστανται ως εξής:

«4. Οι αρμοδιότητες της Κεντρικής Ομάδας έργου αφορούν τη διοίκηση των Ομάδων και Υποομάδων εργασίας με τρόπο αποτελεσματικό, ώστε τα μέλη της Κεντρικής Ομάδας να μπορούν λόγω της θέσης ή/και της εμπειρίας τους να επεξεργαστούν, να κατευθύνουν και να συντονίσουν το σύνολο των δράσεων. Η συγκεκριμένη Ομάδα, με διαρκή παρουσία, θα καθοδηγεί τις Ομάδες και Υποομάδες εργασίας, προκειμένου να μην υπάρχουν καθυστερήσεις και αλληλοεπικαλύψεις. Επιπλέον, θα φροντίζει ώστε η διαχείριση της μετάβασης για τους εμπλεκόμενους φορείς να είναι όσο το δυνατόν ακώλυτη, λειτουργώντας ως κεντρικός κόμβος. Οι αρμοδιότητες των Ομάδων εργασίας αφορούν την υλοποίηση και διαχείριση τεχνικών και επιχειρησιακών ζητημάτων του έργου «Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Π.Π.». Οι αρμοδιότητες των Υποομάδων εργασίας αφορούν την υποβοήθηση του έργου των Ομάδων εργασίας. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων καθορίζονται λεπτομερώς οι επιμέρους αναλυτικές αρμοδιότητες της Κεντρικής Ομάδας, των Ομάδων και Υποομάδων εργασίας και κάθε άλλο ζήτημα για την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων αυτών.

Για την αποτελεσματικότερη άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, οι Ομάδες εργασίας διακρίνονται σε:

α) Ομάδα Λειτουργίας/ Υποστήριξης Κεντρικών Συστημάτων, Δικτύων και Υποδομών Data Centers.

β) Ομάδα Λειτουργίας/ Υποστήριξης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογών.

γ) Ομάδα Υποστήριξης Ροών εργασίας Πολιτικής Διαδικασίας.

δ) Ομάδα Υποστήριξης Ροών εργασίας Ποινικής Διαδικασίας.

ε) Ομάδες Τοπικών Διαχειριστών, στους 41 Φορείς Λειτουργίας του έργου αρχικά και σε όλη τη Χώρα στη συνέχεια, με εκπαίδευση στο νέο σύστημα, οι οποίοι συνεργάζονται με τις ανωτέρω Ομάδες και ακολουθούν τις οδηγίες τους.

5.α) Οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί που διευθύνουν την Κεντρική Ομάδα, τις Ομάδες και Υποομάδες εργασίας είναι οι κάτωθι:

αα) Ένας δικαστικός λειτουργός μέλος του Αρείου Πάγου.

ββ) Ένας εισαγγελικός λειτουργός μέλος της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

γγ) Ένας εφέτης.

δδ) Ένας αντιεισαγγελέας εφετών.

εε) Ένας πρόεδρος ή αντιπρόεδρος πρωτοδικών.

στστ) Ένας εισαγγελέας ή αντιεισαγγελέας πρωτοδικών.

ζζ) Ένας ειρηνοδίκης.

β) Η Κεντρική Ομάδα εργασίας στελεχώνεται από δικαστικούς υπαλλήλους με ειδικότητα πληροφορικής (ΠΕ,ΤΕ) και εμπειρία σε θέματα μηχανογράφησης ποινικής και πολιτικής Δικαιοσύνης και από δικαστικούς υπαλλήλους με ειδικότητα γραμματέων (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ) και εμπειρία σε επιχειρησιακά ζητήματα τη πολιτικής και ποινικής Δικαιοσύνης.

γ) Οι λοιπές Ομάδες εργασίας στελεχώνονται κατ' ανώτατο όριο με οκτώ (8) δικαστικούς υπαλλήλους, ανά ομάδα, ως εξής:

αα) Η Ομάδα Λειτουργίας, Υποστήριξης Κεντρικών Συστημάτων, Δικτύων και Υποδομών Data Centers από δικαστικούς υπαλλήλους, ειδικούς συστημάτων και δικτύων πληροφορικής και επικοινωνιών (ΠΕ Πληροφορικής, ΤΕ Πληροφορικής).

ββ) Η Ομάδα Λειτουργίας, Υποστήριξης Βάσεων Δεδομένων και Εφαρμογών από δικαστικούς υπαλλήλους, ειδικούς βάσεων δεδομένων και εφαρμογών (ΠΕ Πληροφορικής, ΤΕ Πληροφορικής).

γγ) Η Ομάδα Υποστήριξης Ροών Εργασίας Πολιτικής Διαδικασίας από δικαστικούς υπαλλήλους, προερχόμενους από το σύνολο των δικαστικών υπηρεσιών κάθε βαθμού και από το ειρηνοδικείο.

δδ) Η Ομάδα Υποστήριξης Ροών Εργασίας Ποινικής Διαδικασίας από δικαστικούς υπαλλήλους, προερχόμενους από το σύνολο των δικαστικών και εισαγγελικών υπηρεσιών κάθε βαθμού και από το πταισματοδικείο.»

2. Η ισχύς της παραγράφου 1 αρχίζει από 24.12.2018.

Άρθρο 44

Για την αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών και μέχρι την πλήρη κάλυψη αυτών από το υγειονομικό προσωπικό του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), στο Ειδικό Κέντρο Υγείας Κρατουμένων Κορυδαλλού (Ε.Κ.Υ.Κ.Κ.) μπορούν να προσλαμβάνονται κατ' επίσκεψη ιατροί και νοσηλευτές, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 2776/1999 «Σωφρονιστικός Κώδικας» (Α' 291), ως ισχύει. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Άρθρο 45

Η παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας που προέρχεται από δηλώσεις δημόσιων αρχών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος νόμου, πρέπει να εκτιμάται θετικά από το Συμβούλιο Χαρίτων υπέρ του αιτούντος χάρη, εφόσον έχει αναγνωρισθεί με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Άρθρο 46**Τροποποίηση διάταξης του ν. 1790/1988 (Α΄ 134)**

Η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1790/1988 (Α΄ 134), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 53 του ν. 2538/1997 (Α΄ 242), αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με τους κανονισμούς του άρθρου 3 παράγραφος 3 καθορίζονται οι εργασίες που εκτελούνται για λογαριασμό του ΕΛΓΑ από τους ανταποκριτές του στους δήμους της Χώρας. Ως ανταποκριτές του ΕΛΓΑ ορίζονται με απόφαση του Προέδρου του ΕΛΓΑ, μετά από πρόταση των οικείων Δημάρχων, δημοτικοί υπάλληλοι. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ιδιαίτερα απομακρυσμένων από την έδρα του Δήμου δημοτικών ή τοπικών κοινοτήτων ως ανταποκριτές του ΕΛΓΑ, δύνανται να ορίζονται με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου και άλλα πρόσωπα, όπως μέλη του οικείου συμβουλίου του Ο.Τ.Α. ή προτεινόμενα από τις Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών.»

Άρθρο 47

1. Στο εδάφιο α΄ της παρ. 4 του άρθρου 149, του ν. 4194/2013 (Α΄ 208) η φράση «και παράγραφος 5» διαγράφεται.

2. Στο εδάφιο β΄ της παρ. 3 του άρθρου 128 του ν. 4194/2013, η φράση «υπάλληλος του Δικηγορικού Συλλόγου» αντικαθίσταται με τη φράση «κατ' άρθρο 95 παράγραφος 1 περίπτωση ιγ΄».

Άρθρο 48**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του, και του Πρωτοκόλλου που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 8 αυτού.

Αθήνα,

2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΟΥΤΣΗΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΩΣΤΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ